

Salomovich S. S. et al. Assessment of Changes in the Microbiological Parameters of the Oral Fluid in Patients Who Underwent Sovid-19 with Complete Edentulism before and after Prosthetics //NeuroQuantology. – 2022. – С. 6734-6739.

Sharipov S., Khabilov N., Xasanova L. FEATURES OF THE RECEPTION OF PATIENTS BY DENTISTS IN THE CONDITIONS OF A PANDEMIC OF A NEW CORONAVIRUS INFECTION (COVID-19) //Академические исследования в современной науке. – 2023. – Т. 2. – №. 12. – С. 148-153.

Клемин В. А. и др. ИММУНОЛОГИЧЕСКИЕ ПРЕДИКТОРЫ ПРОТЕЗНОГО СТОМАТИТА АЛЛЕРГИЧЕСКОГО ГЕНЕЗА //Евразийский журнал медицинских и естественных наук. – 2023. – Т. 3. – №. 4. – С. 184-192.

Шарипов С. С., Хабилов Н. Л. Оценка микробиологических показателей ротовой жидкости у пациен-тов, перенесших Covid-19 с полной адентией до и после протезирования //Qo'llanmalar. – 2023. – С. 1-22.

Шарипов С. С., Хабилов Н. Л. Сравнительный анализ функционального состояния микроцирку-ляции протезного ложа у пациентов с полной адентией после заболевания Covid-19 //Qo'llanmalar. – 2023. – С. 1-18.

Шарипов С. С. Covid-19 билан оғриган тишсиз беморларнинг функционал реабилитациясини ортопедик ёндашувда ишлаб чиқиш //Conferences. – 2023. – С. 1-68.

Хабилов Н. Л. и др. госпитал ортопедик стоматология кафедраси йил давомида нашр этилган тезислар хисоботи //Conferences. – 2023. – С. 114-118.

TO'LIQ TISHSIZLIKDA CAD/CAM TEXNOLOGIYALARINING ROLI: ZAMONAVIY YONDASHUVLAR VA IMKONIYATLAR

Xabilov N.L., Muxitdinova F.G., Mirxoshimova M.F., Nabiyeu K.A., Salamova Sh.S., Sharipov S.S., Sultanova N.

Тошкент Давлат Стоматология институти

Gospital ortopedik stomatologiya kafedrası

Salim1987@mail.ru

Kirish

To'liq tishsizlik (edentulizm) dunyo bo'ylab ko'plab odamlarda uchrab, ularning hayot sifatiga jiddiy ta'sir ko'rsatadi. Bugungi kunda raqamli texnologiyalar, xususan CAD/CAM tizimlari va 3D bosma texnologiyalari, to'liq tishsiz bemorlarni davolashda tub o'zgarishlarni amalga oshirmoqda. Ushbu maqola ushbu texnologiyalarning afzalliklari va klinik yondashuvlarini tahlil qilishga qaratilgan.

CAD/CAM Texnologiyalari: Umumiy Tushuncha va Afzalliklar

CAD/CAM (Computer-Aided Design and Computer-Aided Manufacturing) tizimlari raqamli modellashtirish va ishlab chiqarish jarayonlarini osonlashtiradi. Stomatologiyada CAD/CAM tizimlari yordamida yuqori aniqlikdagi protezlar ishlab chiqarish mumkin, bu esa bemorlarga o'zlariga mos, yuqori sifatli va tezkor yechimlar taqdim etadi.

CAD/CAM texnologiyalarining asosiy afzalliklari:

1. **Aniqlik va aniqlangan moslashuv:** CAD/CAM orqali olingan raqamli skanerlash natijasida tish protezlari aniq mos keladigan shaklda ishlab chiqariladi, bu esa bemorning og'iz shakli va strukturasiga mos tushadi.
2. **Vaqtni tejash:** CAD/CAM texnologiyalari ishlab chiqarish vaqtini sezilarli qisqartiradi. Bir necha kun ichida tayyorlanadigan protezlar bemorga tezroq o'rnatilishi mumkin.
3. **Bemor qulayligi va estetik natijalar:** CAD/CAM yordamida ishlab chiqarilgan protezlar estetik jihatdan ham bemorning tabiiy tishlariga mos ravishda ko'rinish beradi.
4. **Mustahkamlik va uzoq muddatga chidamlilik:** CAD/CAM texnologiyasi yordamida tayyorlangan protezlar yuqori sifatli materiallardan ishlanib, uzoq vaqt xizmat qilish imkoniyatini beradi.

3D Bosma Texnologiyalari: Zamonaviy Yondashuv

3D bosma texnologiyalari stomatologiyada o'ziga xos yuksak sifat va aniqlikni ta'minlaydi. Bu texnologiya orqali maxsus dizaynlangan protezlar bosib chiqarilib, aniq o'lcham va moslikka ega bo'ladi. 3D bosma texnologiyasi quyidagi jarayonlarda katta yutuqlar taqdim etadi:

- **Yuqori moslashuv:** 3D bosma texnologiyasi individual ehtiyojlarga moslashtirilgan protezlarni yaratishda yordam beradi, bu esa bemorga yuqori qulaylik va tabiiy moslashuv imkonini beradi.
- **Tezlik va samaradorlik:** 3D bosma orqali ishlab chiqarish jarayoni tezroq amalga oshadi, bu esa davolash jarayonining davomiyligini qisqartiradi.
- **Biomateriallar imkoniyatlari:** 3D bosma texnologiyasi biomateriallardan foydalanishni imkoniyatini beradi, bu esa og'iz bo'shlig'ining tabiiy muhitiga moslashuvchan va hipoallergen materiallar yordamida protez tayyorlash imkoniyatini ta'minlaydi.

To'liq Tishsizlikda CAD/CAM va 3D Bosma Texnologiyalarining Klinika Yondashuvi

To'liq tishsizlikka duch kelgan bemorlarda CAD/CAM va 3D bosma texnologiyalari quyidagi klinik yondashuvlarni taklif qiladi:

1. **Raqamli Diagnostika va Rejalashtirish:** CAD/CAM tizimlari yordamida oldindan aniq diagnostika va rejalashtirish amalga oshiriladi. Bu jarayonda 3D skanerlash

yordamida bemorning og‘iz shakli raqamli formatda olinadi va protez tayyorlanish jarayoni aniq o‘lcham va ko‘rinishda amalga oshiriladi.

2. **Individual Moslashuvchanlik Yaratish:** Har bir bemorning og‘iz shakliga moslashtirilgan protezlarni yaratish uchun CAD/CAM tizimida loyihalashtirilgan va 3D printer orqali chiqarilgan individual mos protezlar tayyorlanadi. Bu bemorga o‘ziga xos qulaylik va tabiiylikni ta’minlaydi.
3. **Implantatsiyaga Moslashuv:** CAD/CAM va 3D bosma texnologiyalaridan foydalangan holda, implantatsiyaga mos, qattiq va bardoshli protezlarni ishlab chiqarish mumkin. Bu jarayon yuqori samaradorlikka ega bo‘lib, bemorning hayot sifatini oshirishga xizmat qiladi.

To‘liq Tishsizlikda Raqamli Davolash Protseduralarining Afzalliklari

Raqamli texnologiyalar yordamida to‘liq tishsizlikni davolashda quyidagi afzalliklar mavjud:

- **Aniqlik va Moslashuvchanlik:** Raqamli o‘lchamlar asosida tayyorlangan protezlar bemorning anatomik shakliga mos ravishda ishlab chiqariladi.
- **Tezkor va Qulay Davolash:** CAD/CAM va 3D bosma orqali ishlab chiqarish jarayonlari tezlashadi va murakkab davolash bosqichlari kamayadi.
- **Bemorning Hayot Sifatini Yaxshilash:** Estetik jihatdan tabiiy ko‘rinish va yuqori moslashuvchanlik bemorlarning hayot sifatini sezilarli darajada oshiradi.

Xulosa

To‘liq tishsizlik holatida CAD/CAM texnologiyalari va 3D bosma texnologiyalari stomatologiya sohasida katta imkoniyatlarni ochmoqda. Ular bemorlarga yuqori sifatli, tezkor va aniq tayyorlangan protezlarni taqdim etib, davolash jarayonini samarali, qulay va qisqa muddatda yakunlash imkonini yaratadi. Zamonaviy texnologiyalarning ushbu integratsiyasi to‘liq tishsiz bemorlarning hayot sifatini yaxshilash va ularga estetik va funktsional jihatdan mukammal protezlarni taqdim etish borasida yuksak natijalarni kafolatlaydi.

Foydalanilgan adabiyotlar

Иноятов А. Ш. и др. Особенности клинических проявлений COVID-19 в ротовой полости //Интегративная стоматология и челюстно-лицевая хирургия. – 2022. – Т. 1. – №. 2. – С. 37-39.

Tashpulatova K. et al. Technique for eliminating traumatic occlusion in patients using Implant-supported bridges //European Journal of Molecular & Clinical Medicine. – 2020. – Т. 7. – №. 2. – С. 6189-6193.

Xabilov N., Sharipov S. COVID-19 TUFAYLI TISHSIZ BEMORLARDA OG'IZ BO'SHLIG'I SHILLIQ QAVATIDAGI O'ZGARIZSHLAR //СБОРНИК ТЕЗИСОВ Международной научно-практической конференции «Актуальные

проблемы ортопедической стоматологии и ортодонтии. – 2022. – Т. 10. – С. 139-140.

Salomovich S. S. et al. Assessment of Changes in the Microbiological Parameters of the Oral Fluid in Patients Who Underwent Sovid-19 with Complete Edentulism before and after Prosthetics //NeuroQuantology. – 2022. – С. 6734-6739.

Sharipov S., Khabilov N., Xasanova L. FEATURES OF THE RECEPTION OF PATIENTS BY DENTISTS IN THE CONDITIONS OF A PANDEMIC OF A NEW CORONAVIRUS INFECTION (COVID-19) //Академические исследования в современной науке. – 2023. – Т. 2. – №. 12. – С. 148-153.

Клемин В. А. и др. ИММУНОЛОГИЧЕСКИЕ ПРЕДИКТОРЫ ПРОТЕЗНОГО СТОМАТИТА АЛЛЕРГИЧЕСКОГО ГЕНЕЗА //Евразийский журнал медицинских и естественных наук. – 2023. – Т. 3. – №. 4. – С. 184-192.

Шарипов С. С., Хабилов Н. Л. Оценка микробиологических показателей ротовой жидкости у пациен-тов, перенесших Covid-19 с полной адентией до и после протезирования //Qo'llanmalar. – 2023. – С. 1-22.

Шарипов С. С., Хабилов Н. Л. Сравнительный анализ функционального состояния микроцирку-ляции протезного ложа у пациентов с полной адентией после заболевания Covid-19 //Qo'llanmalar. – 2023. – С. 1-18.

Шарипов С. С. Covid-19 билан оғриган тишсиз беморларнинг функционал реабилитациясини ортопедик ёндашувда ишлаб чиқиш //Conferences. – 2023. – С. 1-68.

Хабилов Н. Л. и др. госпитал ортопедик стоматология кафедраси йил давомида нашр этилган тезислар хисоботи //Conferences. – 2023. – С. 114-118.

TO‘LIQ TISHSIZLIKDA YUZNI TIKLASH: ESTETIK REABILITATSIYA VA BEMORNING HAYOT SIFATI

Xabilov N.L., Muxitdinnova F.G., Mirxoshimova M.F., Nabiyeu K.A., Salamova Sh.S., Sharipov S.S., Sultanova N.

Тошкент Давлат Стоматология институти

Gospital ortopedik stomatologiya kafedrasi

Salim1987@mail.ru

Kirish

To‘liq tishsizlik (edentulizm) nafaqat chaynash funksiyasini yo‘qotish, balki bemorning yuz shakli va tashqi ko‘rinishini ham o‘zgartiradi. Bu esa bemor hayot sifatiga salbiy ta’sir ko‘rsatadi, ruhiy va ijtimoiy noqulayliklarni keltirib chiqaradi. Zamonaviy stomatologiya yuz shaklini tiklash, bemorning tashqi ko‘rinishini yaxshilash va unga estetik jihatdan tabiiy ko‘rinish berish uchun bir qator